

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 288/2015

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Γ')**

Συνεδρίαση της 30ής Νοεμβρίου 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Ευγενία Βελώνη, Νίκη Μαριόλη, Κωνσταντίνος Κατσούλας και Αθηνά Αλεφάντη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο)

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθ. 2559/25.8.2015 έγγραφο ερώτημα του Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ήδη Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος, Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών Δρυμών και Δ.Π., Τμήμα Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας.

Περίληψη Ερωτήματος: Εάν η αρμοδιότητα για την ίδρυση και λειτουργία "ιδιωτικών" ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών [Ι.Ε.Κ.Π.] ανήκει στον Γενικό

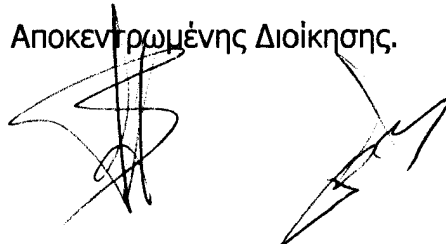
Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στον οποίο είχε περιέλθει μετά από διαδοχικές νομοθετικές μεταβολές ή, άλλως, στον αρμόδιο Υπουργό [ήδη Περιβάλλοντος και Ενέργειας], σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4164/2013, κατά τις οποίες με απόφαση του Υπουργού μπορεί να χαρακτηρίζονται ως συνεχείς ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές, εκτάσεις, ανεξαρτήτως ιδιοκτησίας, όχι μικρότερες των 2.500 στρεμμάτων εντός του χώρου της ηπειρωτικής Ελλάδας και 500 τουλάχιστον στρεμμάτων στη νησιωτική Ελλάδα.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδότησε ομόφωνα ως εξής:

I. Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας προκύπτει ότι το ερώτημα βασίζεται σε προβληματισμό της υπηρεσίας ως προς το αρμόδιο όργανο για την ίδρυση και λειτουργία Ιδιωτικής Ελεγχόμενης Κυνηγετικής Περιοχής [Ι.Ε.Κ.Π.], εν όψει αιτήματος που της υποβλήθηκε από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Κ.Α.Γ. Α.Ε.» για παροχή γνώμης από το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, προκειμένου να χωρήσει η διαδικασία έκδοσης της σχετικής πράξης από το αρμόδιο όργανο.

Κατά την κατάστρωση του ερωτήματος, η υπηρεσία παραθέτει τις διαδοχικές διατάξεις μεταβολής ή διατήρησης της σχετικής αρμοδιότητας και καταλήγει ότι έναυσμα στον προβληματισμό της αποτέλεσε η θέσπιση του προαναφερθέντος άρθρου 12 του ν. 4164/2013. Επισημαίνεται ειδικότερα, ότι, όπως επιβεβαίωσε η ερωτώσα υπηρεσία, η μέχρι σήμερα διοικητική της πρακτική έγκειται στην από κοινού αντιμετώπιση της αρμοδιότητας για την έκδοση των πράξεων ίδρυσης και λειτουργίας τόσο των Ελεγχόμενων Κυνηγετικών Περιοχών όσο και των Ιδιωτικών Ελεγχόμενων Κυνηγετικών Περιοχών, υπό την έννοια ότι και οι δύο αυτές κατηγορίες πράξεων ανήκουν στην αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Παρά το γεγονός ότι πρόκειται περί ερωτήματος ως προς την ερμηνεία διατάξεων, εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως παρατίθεται στο πραγματικό του ερωτήματος, οι κρίσιμες εκτάσεις για τις οποίες ζητείται η ίδρυση ΙΕΚΠ κείνται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου Δυτικής Μακεδονίας.

II. Α. Νομικό πλαίσιο

1. α. Στο άρθρο 253 του ν.δ/τος 86/1969 «Δασικός Κώδιξ» (Α' 7) ορίζονταν τα εξής: «1. Δι' αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας δύναται να χαρακτηρίζονται ως συνεχείς κυνηγετικά περιοχάι δημόσιαι εκτάσεις ουχί μικρότερα των 5.000 στρεμμάτων. Εις τας εκτάσεις ταύτας επιτρέπεται η θήρα ωρισμένου είδους και αριθμού θηραμάτων κατά τας διατάξεις του παρόντος, κατόπιν ειδικών αδειών ή κατόπιν εκμισθώσεως του σχετικού δικαιώματος. 2..... 3. Διά β.δ. καθορίζονται αι προϋποθέσεις και ο τρόπος θήρας εις τας κυνηγετικάς περιοχάς, τα της εκμισθώσεως των περιοχών τούτων, ως και πάσα ετέρα λεπτομέρεια. 4. Δύναται ο Υπουργός Γεωργίας, δι' αποφάσεώς του, εκδιδομένης μετά γνώμην του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών, να χαρακτηρίζη και μη δημοσίας εκτάσεις, ως κυνηγετικάς περιοχάς, επί τη αιτήσει των ιδιοκτητών αυτών και υπό τας προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου. Εν αυταίς παρέχεται το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως της θήρας εις τους ιδιοκτήτας των, εφ' όσον ούτοι προβούν εις την ίδρυσιν ιδιωτικών εκτροφείων εμπλουτισμού των εκτάσεων τούτων και συντάξουν, δι' ιδιωτών δασολόγων, δαπάναις των, ειδικάς μελέτας ή πίνακας διαχειρίσεως του θηραματικού πλούτου, εγκρινομένας υπό του Υπουργείου Γεωργίας. Οι ιδιοκτήται των εκτάσεων τούτων δικαιούνται την είσπραξιν δικαιώματος παρά των νομίμως εφωδιασμένων δι' αδείας θήρας κυνηγών. Το δικαίωμα τούτο καθορίζεται διά της αυτής αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας....».

Ήδη, με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του ν.177/1975 [Α' 205] αντικαταστάθηκαν τα άρθρα 253 και 254 του Δασικού Κώδικα, ως εξής:

Άρθρο 3. «Το άρθρον 253 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

Άρθρον 253. Εκτροφεία θηραμάτων - Καταφύγια θηραμάτων - Ελεγχόμεναι κυνηγετικάι περιοχάι.

Δι' αποφάσεων του Υπουργού Γεωργίας δημοσιευομένων διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, δύναται, διά την προστασίαν και διάσωσιν του φυσικού περιβάλλοντος της χώρας εν γένει, καθώς επίσης και προς τον σκοπόν της διατηρήσεως, αναπτύξεως και εκμεταλλεύσεως του θηραματικού πλούτου και της αγρίας πανίδος εν γένει, να ιδρύωνται

α) Εκτροφεία Θηραμάτων, β) Καταφύγια Θηραμάτων και γ) Ελεγχόμεναι Κυνηγετικά περιοχαί, επί ωρισμένων, σαφώς προσδιοριζομένων διά της αποφάσεως αυτού, εδαφικών εκτάσεων, απαγορευομένης απολύτως της εντός αυτών θήρας ή επιτρεπομένης ταύτης υπό ωρισμένας προϋποθέσεις κατά τα εν άρθρω 254 του παρόντος ειδικώτερον οριζόμενα.»

Άρθρο 4. «Το άρθρον 254 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

Άρθρον 254. *Ιδρυσις και Λειτουργία Εκτροφείων Θηραμάτων - Καταφυγίων Θηραμάτων - Ελεγχομένων Κυνηγετικών Περιοχών.*

1. 9. Δι' αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας εκδιδομένης μετά γνώμην του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών, δύναται να χαρακτηρίζονται ως συνεχείς ελεγχόμεναι κυνηγετικά περιοχαί, εκτάσεις, ανεξαρτήτως ιδιοκτησίας, ουχί μικρότεραι των 100.000 στρεμμάτων εντός του χώρου της ηπειρωτικής Ελλάδος. Εντός του χώρου της νησιωτικής Ελλάδος δεν υφίσταται ο περιορισμός του προηγουμένου εδαφίου. Προ της εκδόσεως της αποφάσεως ταύτης συντάσσεται πλήρης μελέτη των απαιτούμενων τεχνικών έργων και βελτιώσεως του φυσικού περιβάλλοντος και αγριοβιοτόπου..... 13. Δύναται ο Υπουργός Γεωργίας, δι' αποφάσεώς του, εκδιδομένης μετά γνώμην του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών να χαρακτηρίξη και μη δημοσίας εκτάσεις, ως κυνηγετικάς περιοχάς, επί τη αιτήσει των ιδιοκτητών αυτών και υπό τας προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου. Εν αυταίς παρέχεται το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως της θήρας εις τους ιδιοκτήτας των, εφ' όσον ούτοι προβούν εις την ίδρυσιν ιδιωτικών εκτροφείων εμπλουτισμού των εκτάσεων τούτων και συντάξουν, δι' ιδιωτών δασολόγων, δαπάναις των, ειδικάς μελέτας ή πίνακας διαχειρίσεως του θηραματικού πλούτου, εγκρινομένας υπό του Υπουργείου Γεωργίας. Οι ιδιοκτήται των εκτάσεων τούτων δικαιούνται εις είσπραξιν δικαιώματος παρά των νομίμως εφωδιασμένων δι' αδείας θήρας κυνηγών. Το δικαίωμα τούτο καθορίζεται διά της αυτής αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας....»

Περαιτέρω, με το άρθρο 29 του ν. 2040/1992 [Α' 70] αντικαταστάθηκε η παράγραφος 9 του άρθρου 4 του ν. 177/1975 ως εξής:

«Η παρ. 9 του άρθρου 4 του ν.177/1975 αντικαθίσταται ως εξής: 9. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών, μπορεί να χαρακτηρίζονται ως συνεχείς ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές εκτάσεις ανεξαρτήτως ιδιοκτησίας, όχι μικρότερες των πέντε χιλιάδων (5.000) στρεμμάτων εντός του χώρου της ηπειρωτικής Ελλάδας και πεντακοσίων (500) τουλάχιστον στρεμμάτων στη νησιωτική Ελλάδα. Πριν από την έκδοση της απόφασης αυτής συντάσσεται πλήρης μελέτη των απαιτούμενων τεχνικών έργων και βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος του βιότοπου.»

Τέλος, με το άρθρο 12 του ν. 4164/2013 [Α' 156] η ίδια παράγραφος 9 του άρθρου 4 του ν. 177/1975 αντικαταστάθηκε πάλι και ισχύει ως εξής:

«Η παρ. 9 του άρθρου 4 του ν.177/1975 [Α' 75] αντικαθίσταται ως εξής: 9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών, μπορεί να χαρακτηρίζονται ως συνεχείς ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές, εκτάσεις ανεξαρτήτως ιδιοκτησίας, όχι μικρότερες των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) στρεμμάτων εντός του χώρου της ηπειρωτικής Ελλάδας και πεντακοσίων (500) τουλάχιστον στρεμμάτων στη νησιωτική Ελλάδα. Πριν από την έκδοση της απόφασης αυτής συντάσσεται πλήρης μελέτη των απαιτούμενων τεχνικών έργων και βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος του βιότοπου. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανανέωση της άδειας λειτουργίας και την ισχύ της σχετικής απόφασης των ως άνω ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών είναι η υποβολή ανά τριετία μελέτης βιοσυστημότητας από την οποία να προκύπτει η μη μεταβολή του φυσικού περιβάλλοντος του βιότοπου. Διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί στο παρελθόν από την αρμόδια αρχή για τις οποίες πληρούνται το τεκμήριο επιφανείας εκτάσεως κατά το προηγούμενο εδάφιο θεωρούνται νομίμως εκδοθείσες.»

β. Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 254 του Δασικού Κώδικα, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 4 του ν.177/1975, εκδόθηκε το π.δ. 453/1977 [Α' 141], στο άρθρο 6 παρ. 1 του οποίου ορίζεται ότι *«1. Ιδιωτικάί Ελεγχόμεναι Κυνηγετικάί Περιοχαί χαρακτηρίζονται κατά τας διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 254 του Ν.Δ. 86/1969...».*

2.α. Στο άρθρο 1 περ. Δ υποπερ. στ' στοιχ. 2 και 3 του β.δ/τος 709/1970 [Α' 235] ορίστηκε ότι *«Διατηρούνται κατά τήν παράγραφον 1 του*

άρθρου 1 του Ν.Δ. 532/1970 "περί συμπληρώσεως των διατάξεων περί διοικητικής αποκεντρώσεως", υπέρ του Υπουργού ή των Προϊσταμένων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας τα κάτωθι αντικείμενα αρμοδιότητος του Υπουργείου τούτου..... Δ'. Γενική Δ/νσις Δασών..... στ) Θήρα: 1..... 2. Η απόφασις χαρακτηρισμού δημοσίων εκτάσεων ως συνεχών κυνηγετικών περιοχών (άρθρον 253 παρ. 1 Ν.Δ. 86/1969). 3. Η απόφασις χαρακτηρισμού μή δημοσίων εκτάσεων ως κυνηγετικών περιοχών επί τη αιτήσει των ιδιοκτητών αυτών, η έγκρισις μελετών ή πινάκων διαχειρίσεως του θηραματικού πλούτου αυτών και ο καθορισμός εισπραττομένου δικαιώματος παρά των ιδιοκτητών των εκτάσεων τούτων παρά των νομίμως εφοδιασμένων δι' αδείας θήρας κυνηγών (άρθρον 253 παρ. 4 Ν.Δ. 86/1969)....»

β. Με το άρθρο 1 του π.δ. 332/1983 [Α' 119] ορίζεται ότι: «1. Από τις αρμοδιότητες που ασκούνται από τον Υπουργό Γεωργίας, μεταβιβάζονται στους Νομάρχες οι εξής: κ) Δασικές Διευθύνσεις: 1..... 5. Η απόφαση χαρακτηρισμού μη δημοσίων εκτάσεων ως κυνηγετικών περιοχών επί αιτήσεως των ιδιοκτητών, η έγκριση μελετών ή πινάκων διαχείρισης του θηραματικού πλούτου αυτών, η έγκριση του ετήσιου προγράμματος θήρας και ο καθορισμός εισπραττομένου δικαιώματος των ιδιοκτητών των εκτάσεων αυτών από τους νομίμως εφοδιασμένους με άδεια θήρας κυνηγούς. (Νομ.177/75, άρθρ. 4 παρ.13, ΦΕΚ 205/Α/1975 Π.Δ. 453/1977, άρθρ. 6 παρ. 1,2 και 3 ΦΕΚ 141/Α/1977). 13. Η άρση χαρακτηρισμού ιδιωτικών εκτάσεων, ως κυνηγετικών περιοχών. (Π.Δ. 453/1977 άρθρ.6 παρ.7 ΦΕΚ 141/Α/1977).....».

γ. Στο άρθρο 1 [Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους νομάρχες] και στην παράγραφο 1 του ν. 2026/1992 [Α' 43] ορίζονται τα εξής: «1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και του αρμοδίου κατά περίπτωση υπουργού, με επιφύλαξη των διατάξεων των εδαφίων α` - ε` της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3200/1955, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 του ν.δ. 3620/1956, καθορίζονται, για τα υπουργεία (α)...(β)... (γ) Γεωργίας οι κατά τις ισχύουσες διατάξεις αρμοδιότητες, οι οποίες διατηρούνται: α) από τους οικείους υπουργούς Η άσκηση των λοιπών αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, ανήκει αποκλειστικά στους νομάρχες.»

δ. Στο άρθρο 1 παρ. Ι του κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης εκδοθέντος π.δ. 94/1993 δεν διατηρούνται υπέρ του Υπουργού Γεωργίας οι κρίσιμες αρμοδιότητες.

ε. Στο άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2218/1994 [Α' 90] σχετικά με την ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ορίζεται ότι *«1.. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Ν.Α.. Στις Ν.Α. περιέρχονται όλες οι σχετικές Αρμοδιότητες των νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις Αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας περιουσίας και τις Αρμοδιότητες:.....»*

στ. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 39 [Μεταβατικές διατάξεις] του ανωτέρω νόμου, όπως είχε αντικατασταθεί με την παράγραφο 7 του άρθρου 6 του ν. 2240/1994 [Α' 153] και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν. 2325/1995 [Α' 153] ορίζεται ότι *«2. Οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού δημόσιες πολιτικές υπηρεσίες που συγκροτούν τη νομαρχία, καθώς και τα επαρχεία και οι διοικητικές τους υπηρεσίες, καταργούνται από την έναρξη της άσκησης των αρμοδιοτήτων από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εκτός από α).... β).... γ) τις Δασικές Υπηρεσίες,».*

ζ. Στο άρθρο 52 παρ. 6 του ίδιου νόμου, όπως είχε αντικατασταθεί με την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του ν. 2240/1994 [Α' 153] και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 5 του άρθρου 19 του ν. 2344/1995 [Α' 212], ορίζεται ότι *«6. Οι Αρμοδιότητες των υπουργών σε θέματα των υπηρεσιών, που σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του ν. 2240/1994 εξαιρούνται από την κατάργηση, οι οποίες ανήκαν ή είχαν μεταβιβαστεί μέχρι την έναρξη λειτουργίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων στους νομάρχες, ανήκουν στον Περιφερειακό Διευθυντή».*

η. Στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 14 [Τροποποίηση του ν. 2240/1994] του ν. 2399/1996 ορίζονται τα εξής: *«1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται οι θέσεις των περιφερειακών διευθυντών της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2240/1994, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2307/1995 (ΦΕΚ Α' 113)..... 2. Οι αρμοδιότητες του περιφερειακού διευθυντή περιέχονται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας».*

θ. Στο άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2503/1997 "Διοίκηση οργάνωση στελέχωση της Περιφέρειας κλπ" [Α' 107] ορίζεται ότι «1. Σε καθεμιά από τις Περιφέρειες στις οποίες διαιρείται η χώρα κατά τις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 1622/1986 (ΦΕΚ 92 Α') και των κατ'εκτέλεση αυτού εκδιδόμενων προεδρικών διαταγμάτων που καθορίζουν τη χωρική έκταση, την έδρα και τον τίτλο των Περιφερειών, συνιστάται ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα Διοίκησης του κράτους η Περιφέρεια, που οργανώνεται, διοικείται και στελεχώνεται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου..... Η κάθε Περιφέρεια ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα Διοίκησης έχει τις αρμοδιότητες που ασκούν οι υπηρεσίες της στη συνολική χωρική έκτασή της, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών της Περιφέρειας στο νομό ή νομαρχία, καθώς και τις αρμοδιότητες που ανήκουν στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας....».

Στα άρθρα 5 και 6 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι η Γενική Διεύθυνση Περιφέρειας συγκροτείται από Διευθύνσεις, μεταξύ των οποίων και η Διεύθυνση Δασών [άρθρ. 5 παρ. 3 υποπαρ. Α], αρμοδιότητα της οποίας είναι η περιφερειακή δασική ανάπτυξη και προστασία των δασών [άρθρ. 6 παρ. 7].

ι. Στο άρθρο 280 παρ. Ι του ν. 3852/2010 "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης" ορίζεται ότι «Ι. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ασκούν τις αρμοδιότητες των κρατικών Περιφερειών, περιλαμβανομένων και εκείνων των αντίστοιχων συλλογικών οργάνων τους, όπως αυτές καθορίζονταν στον ιδρυτικό τους νόμο 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α'), καθώς και στους μεταγενέστερους ειδικούς νόμους και στις σχετικές κανονιστικές διατάξεις, όπως ισχύουν, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που περιέρχονται με το άρθρο 186 του παρόντος νόμου, στις περιφέρειες....».

Στο άρθρο 186 του ίδιου νόμου δεν διατηρούνται στις Περιφέρειες αρμοδιότητες σχετικές με τις ερευνώμενες.

ια. Στα άρθρα 1 και 10 του π.δ. 141/2010 [Α' 234], που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 280 και ειδικότερα της παραγράφου VI του ν. 3852/2010, ορίζεται ότι στην διάρθρωση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου Δυτικής Μακεδονίας οργανώνεται Γενική Διεύθυνση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων [άρθρο 1 περ. δ], στην οποία υπάγεται η Διεύθυνση Δασών, στην οποία, ως προς το νομό Γρεβενών, ανήκει το Τμήμα Διοίκησης

και Διαχείρισης Δασών, στο πλαίσιο του οποίου συστήνεται Γραφείο Ανάπτυξης Θήρας, Ιχθυοπονίας και Δασικής Αναψυχής με αρμοδιότητα ιδίως για το χειρισμό θεμάτων που αφορούν στα αντικείμενα της θήρας, ιχθυοπονίας ορεινών ρεόντων υδάτων, ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών και κυνηγετικών οργανώσεων [άρθρο 10 παρ. Β υποπαρ. 3 περ. β υποπερ. ββ].

3. Εξ άλλου, με το μεν άρθρο 101 του Συντάγματος ορίζεται ότι «1. Η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα. 2..... 3. Τα περιφερειακά όργανα του Κράτους έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειας τους. Τα κεντρικά όργανα του Κράτους, εκτός από ειδικές αρμοδιότητες, έχουν τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των περιφερειακών οργάνων, όπως νόμος ορίζει», με την δε παράγραφο 3 του άρθρου 118 του Συντάγματος ορίζεται ότι «3. Ώσπου να εκδοθεί ο κατά το άρθρο 101 παράγραφος 3 νόμος εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών. Οι διατάξεις αυτές μπορεί να τροποποιούνται με τη μεταφορά ειδικών αρμοδιοτήτων από τις κεντρικές στις περιφερειακές υπηρεσίες.»

B. Ερμηνεία - Ανάλυση

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του ν. 177/1975, που είχε αντικαταστήσει τη διάταξη του άρθρου 253 παρ. 1 του ν.δ. 86/1969, όπως αυτή στη συνέχεια αντικαταστάθηκε από την διάταξη του άρθρου 29 του ν.2040/1992 και τέλος από το άρθρο 12 του ν. 4164/2013 προβλέφθηκε η δυνατότητα χαρακτηρισμού με απόφαση στην αρχή του Υπουργού Γεωργίας και με την τελευταία διάταξη Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής [ήδη Περιβάλλοντος και Ενέργειας] **συνεχών Ελεγχόμενων Κυνηγετικών Περιοχών [Ε.Κ.Π.], ανεξαρτήτως ιδιοκτησίας**, όχι μικρότερες των 2.500 στρεμμάτων στην ηπειρωτική Ελλάδα και των 500 στρεμμάτων στη νησιωτική.

Επίσης, με την παράγραφο 13 του ίδιου άνω άρθρου 4 του ν. 177/1975, που είχε αντικαταστήσει τη διάταξη του άρθρου 253 παρ. 4 του ν.δ. 86/1969, προβλέφθηκε η δυνατότητα χαρακτηρισμού με απόφαση στην αρχή του Υπουργού **Γεωργίας και μη δημοσίων εκτάσεων, ως κυνηγετικών περιοχών [Ι.Ε.Κ.Π.]**, κατόπιν αιτήσεως των ιδιοκτητών τους και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του ίδιου άρθρου.

2. Η αρμοδιότητα χαρακτηρισμού Ε.Κ.Π., όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων με τις οποίες μεταβιβάζεται η άσκησή της στο κάθε φορά αρμόδιο όργανο, διατηρήθηκε αρχικά υπέρ του Υπουργού Γεωργίας με το άρθρο 1 του β.δ. 709/1970, στη συνέχεια περιήλθε στο Νομάρχη σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν.2026/1992 πλην όμως επανήλθε στον Υπουργό Γεωργίας με την επανάληψη της ουσιαστικής διάταξης στο άρθρο 29 του ν. 2040/1992, περαιτέρω δε στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, όπως συνάγεται από το συνδυασμό των άρθρων 3, 39 παρ. 2 περ. γ του ν. 2218/1994 [όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε τελικά με το άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 2325/ 1995], 52 παρ. 6 του ν. 2218/1994 [όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε τελικά με την παράγραφο 5 του άρθρου 19 του ν. 2344/1995], 14 παρ. 2 του ν. 2399/1996, 5 παρ. 3 και 6 παρ. 7 του ν. 2503/1997. Ακολούθως, η αρμοδιότητα αυτή περιήλθε στον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπως συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 280 παρ. Ι και 186 του ν. 3852/2010. Τέλος, με την επίμαχη διάταξη του άρθρου 12 του ν. 4164/2013, η **σχετική αρμοδιότητα επανέρχεται στον αρμόδιο Υπουργό ΠΕΚΑ** [ήδη Περιβάλλοντος και Ενέργειας].

Αντιστοίχως, η **αρμοδιότητα χαρακτηρισμού ιδιωτικών Ε.Κ.Π.**, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των σχετικών διατάξεων, επίσης διατηρήθηκε αρχικά υπέρ του Υπουργού Γεωργίας με το άρθρο 1 του β.δ. 709/1970, στη συνέχεια μεταβιβάστηκε με το άρθρο 1 περ. κ' του π.δ. 332/1983 στον οικείο Νομάρχη, περαιτέρω δε στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, όπως συνάγεται από το συνδυασμό των άρθρων 3, 39 παρ. 2 περ. γ του ν. 2218/1994 [όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε τελικά

με το άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 2325/ 1995], 52 παρ. 6 του ν. 2218/1994 [όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε τελικά με την παράγραφο 5 του άρθρου 19 του ν. 2344/1995], 14 παρ. 2 του ν. 2399/1996, 5 παρ. 3 και 6 παρ. 7 του ν. 2503/1997. Ακολούθως, η αρμοδιότητα αυτή **περιήλθε στον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης**, όπως συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 280 παρ. Ι και 186 του ν. 3852/2010 [βλ. **ΣΤΕ 3176/2012 σκ.6**].

3. Σύμφωνα με την απολύτως κρατούσα πλέον άποψη της νομολογίας, με τις διατάξεις του άρθρου 101 του Συντάγματος εισάγεται το αποκεντρωτικό σύστημα ως κατευθυντήρια αρχή για την οργάνωση της διοίκησης του Κράτους, χωρίς όμως, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, να αποκλείεται η επάνοδος συγκεκριμένης αρμοδιότητας από την περιφερειακή στην κεντρική διοίκηση, όταν ο νομοθέτης, κατά την κρίση του, που υπόκειται σε οριακό δικαστικό έλεγχο, θεωρεί τη μεταφορά της αρμοδιότητας αναγκαία για λόγους γενικότερου συμφέροντος, συνδεδεμένους ιδίως με την μεταβολή κρίσιμων για τον καθορισμό του αρμόδιου οργάνου δεδομένων, με τη σημασία και τον χαρακτήρα της μεταφερόμενης αρμοδιότητας και την ανάγκη ασκήσεώς της με ενιαία σε όλη την Επικράτεια κριτήρια. Εξάλλου, η ρύθμιση που θεσπίσθηκε με το άρθρο 118 παρ. 3 του Συντάγματος, εντασσόμενη, άλλωστε, στο Μέρος Τέταρτο του Συντάγματος και, ειδικότερα, στο Τμήμα αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις», έχει **μεταβατικό χαρακτήρα**. Κατ' ακολουθίαν, σύμφωνα με τη συνταγματική αυτή διάταξη, **η απαγόρευση μεταφοράς αρμοδιοτήτων από τις περιφερειακές στις κεντρικές υπηρεσίες ισχύει για το μεταβατικό στάδιο, μέχρις ότου εκδοθεί ο εκτελεστικός νόμος του άρθρου 101 παρ. 3 του Συντάγματος για την περιφερειακή οργάνωση της Χώρας και, επομένως, δεν έχει εφαρμογή μετά τη δημοσίευση του νόμου 2503/1997.**

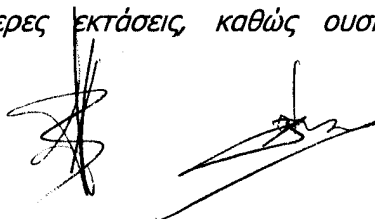
Κατά συνέπεια, οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4164/2013, δυνάμει των οποίων η κρίσιμη εν προκειμένω αρμοδιότητα χαρακτηρισμού Ελεγχόμενων Κινηγетικών Περιοχών της παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 177/1975, όπως ισχύει, επανέρχεται, κατά τα προεκτεθέντα, στον αρμόδιο

Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής [ήδη Υ.Π.ΕΝ.], δεν αντικεινται στις ανωτέρω συνταγματικές ρυθμίσεις [**ΣΤΕ επταμ. 3615/2007, 4319/2005, ΣΤΕ 4522/2009, 3357/2008** κ.ά.].

Γ. Αιτιολογική έκθεση

Στην αιτιολογική έκθεση της επίμαχης διάταξης αναφέρονται τα στοιχεία εκείνα που οδήγησαν στη θέσπισή της και αναφέρονται σε ζητήματα που άπτονται της αποτελεσματικότερης προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος με τον έλεγχο, τα σαφή όρια και τον περιορισμό του χώρου των επιτρεπόμενων Ελεγχόμενων Κυνηγετικών Περιοχών προκειμένου να απελευθερωθούν εκτάσεις από την αποκλειστική διαχείριση των ασκούντων τον έλεγχο και την εκμετάλλευσή τους. Η παρατιθέμενη αιτιολογία συνάδει και με την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας από τον αρμόδιο Υπουργό, δεδομένης και της σημασίας που προσδίδεται στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από το Σύνταγμα και τους νόμους.

Ειδικότερα στην αιτιολογική έκθεση αναφέρονται τα ακόλουθα: «... Με τις διαδοχικές τροποποιήσεις που συμπεριλήφθησαν έως σήμερα στις διατάξεις του νόμου σχετικά με τις ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές επιχειρήθηκε η βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας και με τον προσδιορισμό της απαιτούμενης επιφάνειας αυτών. Ο προσδιορισμός όμως αυτός αν και στόχο είχε την προστασία των χερσαίων ευαίσθητων περιοχών δεν στηρίχτηκε σε κριτήρια που προκύπτουν από την έρευνα και την επιστήμη, καθώς ο περιορισμός των 5.000 στρεμμάτων, δεν προέκυπτε από κάποιο επιστημονικό ή νομικό κανόνα ούτε ήταν αποτέλεσμα επιστημονικής μέτρησης. Το πρόβλημα που οδήγησε την Βουλή των Ελλήνων να ψηφίσει την ανωτέρω ρύθμιση ήταν, όχι η επιφάνεια αυτών, αλλά το πραγματικό και νομικό γεγονός να είναι σαφώς ορισμένες οι περιοχές αυτές. Όμως αντίθετα από τον στόχο δια των διατάξεων αυτών επετράπη ο αποκλεισμός μεγάλων επιφανειών δασών προς αποκλειστική χρήση των ασκούντων την διαχείριση των ως άνω περιοχών. Σήμερα μετά την πάροδο είκοσι και πλέον ετών από τον προσδιορισμό της απαιτούμενης επιφάνειας των ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών καταδεικνύεται η ανάγκη περιορισμού αυτής με βασικό σκοπό την αποτελεσματική διατήρηση και τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος σε μεγαλύτερες εκτάσεις, καθώς ουσιαστικά η

προτεινόμενη τροποποίηση στοχεύει στον περιορισμό των επιφανειών αυτών και στην απελευθέρωση μεγάλων επιφανειών δασών οι οποίες σήμερα, για τις ανάγκες λειτουργίας των ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών, είναι περιφραγμένες και μη προσβάσιμες. Επιπλέον δε με την παρούσα τροποποίηση τίθενται και κανόνες και περιορισμοί σχετικά με την λειτουργία των ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών προκειμένου να μην αλλοιωθεί το φυσικό περιβάλλον του βιότοπου και ειδικότερα ορίζεται ότι κατά το στάδιο ανανέωσης της άδειας λειτουργίας και για να έχει ισχύ η σχετική απόφαση απαιτείται η σύνταξη και υποβολή ανά τριετία μελέτης βοσκοϊκανότητας, από την οποία να προκύπτει η μη μεταβολή του φυσικού περιβάλλοντος.»

III. Κατόπιν των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος αρμόζει η απάντηση ότι η αρμοδιότητα για τον χαρακτηρισμό μη δημόσιων Ελεγχόμενων Κυνηγετικών Περιοχών της παραγράφου 13 του άρθρου 4 του ν. 177/1975, ως ισχύει, ανήκει στον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης ενώ η αντίστοιχη αρμοδιότητα για τον χαρακτηρισμό συνεχών Ελεγχόμενων Κυνηγετικών Περιοχών της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του ν. 177/1975, ως ισχύει, ανήκει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

**Θεωρήθηκε
Αθήνα 7 Δεκεμβρίου 2015**

Η Πρόεδρος του Τμήματος

**Βασιλική Δούσκα
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.**

Ο Εισηγητής

**Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.**